

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ศึกษาปรากฏการณ์ การดำรงอยู่ของการพนันม้าแข่ง กรณีศึกษาสนามม้าในจังหวัดเชียงใหม่ โดยทดลองนำเอาแนวความคิดว่าด้วย “ปฏิบัติการ” มาปรับใช้เป็นแนวทางในการศึกษา เพื่อต้องการหลีกเลี่ยงปัญหาที่พบจากการศึกษาปรากฏการณ์การพนันแบบเดิมๆ ที่ก่อให้เกิดปัญหาในการทำความเข้าใจปรากฏการณ์การพนัน 2 ประการคือ ประการแรกผลที่ได้จากการศึกษาแบบเดิม มักติดอยู่ภายใต้กรอบแนวคิดทางด้านศีลธรรม ซึ่งส่งผลให้มีมิติของการพนัน ถูกผลักให้ตกอยู่ในสถานะที่ไม่มีที่ ไม่มีทางในสังคม และประการที่สองผลของการศึกษาแบบเดิม มักติดอยู่กับค้ำของคู่ตรงข้ามทางทฤษฎี อันว่าด้วยปัจเจกกับ โครงสร้างที่เป็นตัวกำหนดนิยามซึ่งกันและกัน

จากการทดลองนำแนวความคิดว่าด้วยปฏิบัติการ มาทดลองศึกษาปรากฏการณ์การดำรงอยู่ของการพนันม้าแข่งพบว่า การที่การพนันม้าแข่งสามารถดำรงอยู่ได้ ท่ามกลางแรงต่อต้านพฤติกรรม การพนันในสังคมไทย เกิดจากปฏิบัติการการช่วงชิงผลประโยชน์ ในการเล่นพนันของผู้คนกลุ่มหนึ่ง ที่ขนานนามตนเองว่าแฟนอาชา โดยปฏิบัติการของแฟนอาชาดังกล่าว เป็นมิติที่แสดงให้เห็นถึงการมีอยู่ของพฤติกรรมการพนันม้าแข่งในสังคมไทย อีกทั้งยังเป็นจุดที่แสดงถึง กระบวนการผลิตซ้ำพฤติกรรมการพนันม้าแข่ง ภายใต้การเรียนรู้โลกทัศน์และกรอบระเบียบปฏิบัติต่างๆ ที่ถูกนำมาใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติการการพนัน และในขณะเดียวกันปฏิบัติการนอกจากจะเป็นจุดที่แสดงให้เห็นถึง การผลิตซ้ำกลไกและกรอบแบบแผนเชิง โครงสร้างทางอำนาจ ที่มาเป็นแนวทางกำหนดพฤติกรรมการพนันม้าแข่งแล้ว ปฏิบัติการยังแสดงให้เห็นถึงมิติของการผลิตใหม่ ที่เกิดขึ้นในการเล่นพนันม้าแข่ง ภายใต้ภาวะวิสัยของความเป็นอัตตบุคคลของผู้ร่วมเล่นการพนันม้าแข่ง ที่ต่างก็ตีความและฉวยใช้กิจกรรมการพนันม้าแข่ง ไปในรูปแบบหรือแนวทางที่ตนเองได้รับประโยชน์มากที่สุด

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสนอว่า จากปฏิบัติการการพนันม้าแข่งที่ปรากฏ มิติของการดำรงอยู่ของการพนันม้าแข่ง จึงไม่ได้เป็นการดำรงอยู่ที่เหมือนเดิมคงรูป แต่เป็นการคงอยู่ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงของมิติเวลาทางประวัติศาสตร์ บริบททางอำนาจ ตลอดจนกลุ่มคนที่ต่างก็เข้ามาฉวยใช้ ตีความ และนิยามความเป็นไปของสังคมการพนันม้าแข่ง และจากการที่การพนันม้าแข่งสามารถปรับเปลี่ยนได้ ตามบริบทช่วงเวลาและตามผู้คนที่เข้ามาฉวยใช้ การพนันม้าแข่งจึงไม่ได้เป็นสิ่งที่หยุดนิ่ง แต่เปรียบเสมือนเวทีของการต่อรองที่เปิดกว้าง และเปิดโอกาสให้ผู้คนที่แตกต่างและมีต้นทุนที่หลากหลาย ได้เข้ามาต่อรองแลกเปลี่ยนทรัพยากรในแบบต่างๆ ที่ตนถนัดครอง

This thesis is a study of horse race gambling, as a social phenomenon in the horse race courses in Chiang Mai Province. It applies the concept of “practice” in order to avoid the problems found in other studies on this topic that employ conventional approaches, which causes the comprehension of the horse race gambling phenomenon to be problematic in two ways. That is, based on conventional approaches, the results of the studies on horse race gambling are usually attached to the ethical framework, which makes gambling have no location in society and to theoretical binary opposition concerning individuals and structures, which define each other.

The concept of operations to study the existence of horse race gambling reveals that horse race gambling can exist amidst the resistance to gambling behavior in Thai society because of scrambling for its advantage among gamblers calling themselves ‘horse fans’. Their operations reveal the existence of horse race gambling in Thai society and the reproduction process of the horse race gambling behavior under learning the worldviews and rules in horse race gambling operations. Apart from the reproduction of the mechanism and framework of the power structure that determine the behavior of horse race gambling, the operations show the new production of horse race gambling under the objectivity of the individuality among horse race gambling participants, who interpret and take advantage of horse race gambling in the way from which they can get the most advantage.

According to the operations of horse race gambling, it can be said that horse race gambling is not static, but it is alive amidst the change in historical timeline, contexts of power, and people who take advantage of, interpret, and define its existence. Because horse race gambling varies to the temporal context and to people that take advantage of it, it can be compared to a stage of negotiation that allows people having different capitals to make negotiations and exchange their resources.